

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. 2015. №18. ст. 131.
2. Явір В. А. Роль інформаційної політики в реінтеграції України // Гілея: науковий вісник. 2017. Вип. 121 (6). С. 239-242.
3. Малий М. Інформаційна політика держави: стан і стратегія розвитку // Інститут журналістики. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1341>.
4. МІП прозвітувало за результатами своєї діяльності у 2017 році. URL: <https://mip.gov.ua/news/2259.html>.
5. Стратегію інформаційної реінтеграції окремих територій на Сході України, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та територій, прилеглих до району проведення антитерористичної операції. URL: <https://mip.gov.ua/files/documents/strat0517.pdf>.
6. Реінтеграція жителів окупованих територій растянется на десятки лет, - Джапарова // РБК Украина. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/reintegratsiya-zhiteley-okkupirovannyh-territoriy-1520252699.html>.
7. Явір В. А. Етнополітична інтеграція та дезінтеграція у сучасному світі: політико-правовий концепт: монографія. Київ: Логос, 2018. 468 с.
8. Коментарий Главы ДНР относительно Указа о запрете выезда на Украину // Новости Донецкой Республики. URL: <http://dnr-news.com/oficialno/43860-kommentariy-glavy-dnr-otnositelno-ukaza-o-zaprete-vyezda-na-ukrainu.html>.

*Музиченко Ганна В'ячеславівна, доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політичних наук і права
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Дін Сінь, кандидат психологічних наук,
викладач Харбінського інженерного університету (КНР)*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ

Встановлення дипломатичних стосунків між Україною та Китаєм у 1992 році спонукало країни до пошуку спільних моделей співробітництва. Взаємини між державами не можна назвати безхмарними, за 26 років

партнерства були періоди і пожвавлення, і гальмування відносин між державами, хоча за весь час між Україною та Китаєм не було значних протиріч, а самі відносини характеризувалися як дружні. Водночас, формула взаємин зазнавала змін, а саме: взаємовигідне співробітництво (1992 р.) – довгострокове партнерство та стабільне всебічне співробітництво (2002р.) – конструктивне партнерство (2005 р.) – стратегічне партнерство (2011 р.) – стратегічне партнерство та Китай як стратегічний пріоритет (2017 р.) – політична взаємодія на міжнародній арені (перспектива).

Вагомого значення для розвитку партнерських взаємин між державами набував політичний діалог між лідерами країн, адже усі етапи пожвавлення відносин відбувалися лише після обмінами офіційними візитами. Встановлення політичного діалогу спонукало розвиток правового забезпечення міжнародної співпраці між Україною і Китаєм в економічній, перш за все, в торговельно-економічних відносинах та інвестиційній сферах.

Водночас, внутрішня політика обох держав в цей час була спрямована на децентралізацію та відбудову ринкової економіки, що спонукало розвиток регіонів та необхідність встановлення контактів між регіонами України та Китаю, для чого знов потрібен був політичний діалог між регіональними владними та бізнес-елітами та відповідна правова база.

Договірною-правова база українсько-китайського міжрегіонального співробітництва нараховує 92 документи (двосторонні угоди, меморандуми та протоколи про співробітництво), які регламентують встановлення дружніх та побратимських зв'язків на рівні область-провінція, місто-місто, область-місто, місто-провінція [Див: 3].

З метою реалізації економічного потенціалу міжрегіонального співробітництва, протягом останніх років відбулась низка візитів до КНР та України делегацій представників областей України та провінцій Китаю. Під час візитів підписано ряд двосторонніх угод та протоколів про наміри щодо співробітництва у різних сферах, зокрема інвестиційній, а також проведено низку українсько-китайських бізнес-форумів за участю представників ділових кіл регіонів.

Протягом 1990-х років розширювалася географія міжрегіональних зв'язків між окремими регіонами. У 1993-1998 рр. були започатковані контакти і налагоджене пряме співробітництво: між столицями України і КНР – Києвом і Пекіном (1993), Київською областю і провінцією Хубей (1994), Луганською областю і провінцією Хейлунцзян (1994), Херсонською областю і провінцією Шаньдун (1994), Миколаївською областю і Спеціальною економічною зоною Шаньтоу (1995),

Кіровоградською областю та округом Сюйчжоу (1995), Донецькою областю і провінцією Гуандун (1996), Хмельницькою областю і провінцією Хебей (1997), Івано-Франківською областю і провінцією Шаньсі (1998), а також між містами Харків і Тяньцзін (1993), Одеса та Ціндао (1995), Херсон і Цзінань (1995), Чернігів і Цзибо (1995), Черкаси та Цзілінь (1996), Дніпропетровськ і Сіань (1997), Запоріжжя та Ічан (1997) та ін. [Див: 1].

У 2014 р. ухвалений і набув чинності Закон України «Про співробітництво територіальних громад» [4], який визначає організаційно-правові засади їх співробітництва з іншими, зокрема з іноземними, громадами, а також принципи, форми, механізми такого співробітництва, його стимулювання, фінансування та контролю. Повільно, але вже почався перехід територіальних громад та регіонів України загалом до нових, децентралізованих засад власного розвитку.

З огляду на важливість Китаю у зовнішній політиці України та належність КНР до числа її основних зовнішньоторговельних партнерів, в умовах децентралізації система міжрегіональних зв'язків регіонів України отримає нові, широкі перспективи розвитку. Фактично зовнішні міжрегіональні зв'язки регіонів і найбільш потужних територіальних громад переходитимуть від початкового стану розвитку відносин з Китаєм до нового динамічного тренду, до отримання інвестицій, кредитів та інших благ для власної економіки та життя громад.

Ще наприкінці ХХ-го – на початку ХХІ-го століття китайське керівництво у рамках політики реформ та відкритості створило організаційну та правову основу піднесення ролі регіонів у розвитку національної економіки та активізації їх зовнішньоекономічної діяльності. У свою чергу, запровадження зазначеної політики викликало істотне розширення безпосередніх зв'язків регіонів із своїми закордонними партнерами. Не тільки у китайських регіонах та містах, а й у повітових центрах сформувався механізм самостійного виходу на зовнішній ринок, створена інфраструктура для розвитку міжрегіональних зв'язків, закладена їх правова, економічна та організаційна основи. Окреслені повноваження суб'єктів міжрегіонального співробітництва, від провінцій до міст та повітів.

Слід зазначити, що владні повноваження щодо зовнішньоекономічної діяльності на місцеві органи самоврядування в Китаї було розповсюджено поступово. Загалом процес передачі повноважень тривав понад три десятиліття. За цей час механізм самостійного виходу економік міст та громад на світовий ринок істотно зміцнився, інфраструктура розвитку міжрегіональних зв'язків була

удосконалена, що забезпечило зрілість правових, економічних та організаційних умов міжрегіонального співробітництва.

Поступово було створено організаційні рамки міжрегіонального співробітництва. Починаючи з 1996 року, у Верховній Раді України була організована і донині активно працює Група народних депутатів України з міжпарламентських зв'язків з КНР (у чинній ВРУ до її складу входять близько 215 депутатів [2]). Для забезпечення розвитку відносин між регіонами у рамках цієї групи була утворена і деякий час працювала підгрупа з питань розвитку регіонального співробітництва між областями України та регіонами Китаю. У вищому законодавчому органі Китаю – Всекитайських зборах народних представників – тривалий час діє група дружби «Китай-Україна». До складу групи також входять представники ряду китайських провінцій і Півночі, і Півдня Китаю.

Просуванню міжрегіональних зв'язків з наголосом на економічній складовій співпраці сприяє також взаємодія дипломатичних та консульських установ України і Китаю з регіонами сфери їхньої відповідальності. Вона спрямована не тільки на забезпечення потреб мешканців регіонів у оформленні віз та вчиненні інших консульсько-правових актів, а й на організацію взаємних візитів делегацій бізнесменів, на захист їхніх інтересів відповідно в Україні і Китаї.

Налагодженню міжрегіональних партнерських взаємин між країнами сприятиме відповідна інформаційна та мовна підтримка, яка наразі в Україні може здійснюватися різними шляхами, де одне з провідних місць повинно бути відведено Інститутам Конфуція, яких наразі вже декілька функціонує в закладах вищої освіти в Україні, зокрема в Університеті Ушинського (м. Одеса). Фахівці Інститутів Конфуція активно долучаються до розвитку культурних та наукових відносин між державами, а також сприяють інформаційній підтримці розвитку партнерських відносин між окремими регіонами України і Китаю.

Такі Інститути Конфуція мають значний потенціал щодо сприяння розвитку міжрегіональних відносин, зокрема їх можна розглядати як певний майданчик для співпраці всіх зацікавлених в розвитку співпраці агентів, незалежно від політичних та інших уподобань та здатні забезпечити мовне середовище для проведення переговорів та пошуку відповідних партнерів у кожній з країн. у перспективі саме такі Інститути Конфуція та заклади вищої освіти, в яких вони створені, здатні створити кластер, який забезпечить найсучасніші форми співпраці між всіма його учасниками.

Отже, наразі в Україні створено достатню правову та організаційну основи для налагодження взаємин між регіонами України та провінціями Китаю, які повинні отримати подальший розвиток в кожному окремому

регіоні у вигляді відповідних стратегічних програм розвитку. Відповідна основа також існує і в Китаї. Водночас, існує й спільна правова база у вигляді договорів про співпрацю як на державному, так і на регіональному рівнях. Інтерес до таких взаємин є постійно зростаючим, однак, подальший розвиток міжрегіонального співробітництва залежить від активності самих регіонів у їх розвитку.

Список використаних джерел

1. Величко В. В. (2016). *Співпраця регіонів України та Китаю у контексті економічної децентралізації: від формалізації до реальностей*. URL: file:///D:/User/Downloads/Nvdau_2016_23(3)__11.pdf (дата звернення 06.11.2018).

2. *Депутатська група Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Китайською Народною Республікою*. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz2/organizations.dep_group_members?grp=29.

3. *Міжрегіональне співробітництво між Україною та Китаєм*. URL: <https://china.mfa.gov.ua/ua/ukraine-cn/regions> (дата звернення 06.11.2018).

4. *Про співробітництво територіальних громад*: Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141508.html (дата звернення 06.11.2018)

*Петраковська Ольга Сергіївна, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри землеустрою і кадастру КНУБА,
Тацій Юрій Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри землеустрою і кадастру КНУБА,
Михальова Марія Юріївна, кандидат технічних наук, доцент кафедри землеустрою і кадастру КНУБА*

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», яким регулюються відносини, що виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст, а також добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад (ОТГ) було прийнято у 2015 році. З цього моменту можна вважати, що децентралізація в Україні почалася.

Для початку необхідно визначитися з поняттям, що таке «об'єднана територіальна громада». В нормативно-правовій базі визначення поняття